

ב"ה

פרשת כי תצא

כי תצא למלחמה

לכבוש עיר בשמחה

¹סיפר כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר סיפור מהצמח-צדק :

בשנת תר"ג קראה הממשלה אסיפה בפטרבורג, וכיון שבאסיפה זו דובר גם בנוגע לאופן ההנהגה עם בני ישראל קראו לאסיפה גם מגדולי ישראל, והצמח צדק היה מהנבחרים המועטים לאסיפה זו בפטרבורג.

ליד פטרבורג היתה עיירה בשם קראָנשטאַט, שהיתה עיר מבצר של אנשי צבא, וביניהם היו כמה מאות אנשי צבא מישראל.

מאורע זה היה בזמן ניקאָלאַי הראשון (כפי שנקרא על ידי כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר²: ניקאָלאַי הרשע"), שבימיו היתה גזירה לחטוף ילדי ישראל בני שש – שבע שנים, ולהעביר אותם למקומות כאלו שלא יהיה להם שום קשר עם עניני יהדות, עד שלא יראו יהודים לנגד עיניהם, והיה סבור שעל ידי זה יתנתקו הנערים לגמרי מדרך התורה והמצוה, ובפרט שלאחרי זה יהיה עליהם לשרת בצבא למשך עשרים וחמש שנה, ומהם היו אנשי צבא הנזכרים לעיל. –

כששמעו אנשי הצבא היהודים שהצמח צדק נמצא לא הרחק משם, בפטרבורג – שלחו להזמינו לבוא לבקרום. - מטעם המלוכה לא היו מניחים להם לנסוע אליו, אבל הסכימו שהצמח צדק יבוא אליהם, ולאמיתו של דבר, הא גופא שהסכימו שהצמח צדק יבוא אליהם, היה למעלה מהטבע, שהרי כל תכלית לקיחתם לצבא היתה כדי לנתקם מיהדותם. –

¹ שה"ש שם ע' 59.

² שם ס"ט (שפ ע' 60).

כאשר בא הצמח צדק – אמרו לו אנשי הצבא: "רבי! התייגענו לצחצה ולנקות לכבודכם את כפתורינו, עתה יתייגע הרבי לצחצה ולנקות את נשמותינו, שנעשו גסות ומגושמות!"...

ובתור מענה לבקשתם – אמר הצמח צדק לפנייהם את המאמר דיבור המתחיל מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך (שכבר נדפס³), בסגנון קל, כדי שיוכלו להבינו.

ואחר כך אמר להם הצמח צדק: כשם שצחצוח הכפתורים הוא על ידי עפר ומים (כפי שהיו עושים בימים ההם) – כך גם צחצוח הנשמות הוא על ידי עפר ומים: עפר – הוא אותיות התהלים [ללמוד – הרי לא ידעו, אבל היו מביניהם שזכרו עדיין את אותיות התורה או התהלים, והיו מלמדים זה את זה את האותיות בעל-פה, כי ספרים לא היו להם שם], ומים – הם דמעות.

ואז פנה אחד מאנשי הצבא ואמר להצמח צדק, שכאשר יוצאים לכבוש עיר עושים זאת (לא מתוך דמעות, אלא) מתוך "מארש" של נצחון ושמחה, והסכים הצמח צדק לדבריו, וביאר זאת בעבודה – שכיבוש היצר הרע צריך להיות מתוך שמחה.

ומאז היתה העבודה באופן זה אצל כל רבותינו נשיאנו – שכל העניינים צריכים להיות מתוך שמחה.

ועל דרך זה בנוגע אלינו: עניננו הוא – לכבוש, ויש לעשות זאת מתוך שמחה, שאז נפעל הנצחון בנקל ובמהירות יותר, ומתקיים יותר.

קטע משיחת ליל שמחת תורה (קודם הקפות), רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשכ"ז ח"א ע' 131.

³ קונטרס שמע ישראל (נ.י. תרצ"ט).

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעי"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה